

П. З. Гуцал

Левчанівська Олена Карлівна

ЛЕВЧАНІВСЬКА Олена Карлівна (псевд. - Дидіч; 27. 01(09. 02). 1881, с. Городне, нині Любомл. р-ну Волин. обл. - квітень 1940, побл. с-ща Биківня, нині у межах Києва) - громадська діячка. Походила з нім.-рос. родини. Гімназійну освіту отримувала в домаш. умовах, 1903 склала іспити на атестат зрілості в Олександрів. жін. гімназії у С.-Петербурзі та вступила на філос. факультет Віден. університету (здобула диплом д-ра філософії). Також навч. у Ляйпциз. консерваторії по класу фортепіано. Заочно закін. істор. відділ Вищих жін. курсів у Москві. Переклала польс. мовою «Арабську казку» Г. Данилевського (1903), написала працю «Перікл і Фулідід». Член Укр. студент. громади в С.-Петербурзі (1908-10). Напередодні 1-ї світової війни разом із братом відкрила школу в рідному селі, де й учителювала. 1917-19 проживала у Житомирі, викладала у школі для дорослих, разом із С. Підгірським заснувала «Український клуб», брала участь у створенні та діяльності товариства «Просвіта», виданні часописів «Громадянин», «Волинська газета», в яких друкувала свої статті. 1919-21 - співроб. Ради соц. забезпечення і товариства «Просвіта» у Ковелі (нині Волин. обл.); від 1921 - чл. ради товариства «Просвіта» в Луцьку, голова її благодійниц. секції. У листопаді 1922 обрана чл. сенату Польщі (входила до комісії закордон. і військ. справ), зберігала мандат до 1927. Як делегат Укр. парламент. репрезентації виступала на міжнар. конгресах у Подєбрадах (Чехо-Словаччина, 1923), Парижі та Женеві (обидва - 1925). Від 1931 мешкала у родин. маєтку в с. Линів (нині Локачин. р-ну Волин. обл.). Після вступу у вересні 1939 в Зх. Україну

Червоної армії позбавлена майна, 24 грудня того ж року заарештована. Перебувала у тюрмі в м. Горохів (нині Волин. обл.), згодом – у Луцьку, звідки у квітні 1940 вивезена до Києва. Страчена без суду згідно із секрет. постановою політбюро ЦК ВКП(б) від 5 березня 1940 про розстріл в'язнів у тюрмах Зх. Білорусі та Зх. України. Її ім'ям названо вулицю в Луцьку.

Рекомендована література

- 1. Сенатор Левчанівська й міжнародні зв'язки // Нова хата. 1926. № 1;**
- 2. Берекета Б. Вічні розмови. Лц., 1988;**
- 3. Левчанівська І. Пам'яті моєї мами Олени Левчанівської: у 110 річницю з дня народж. // Літопис Волині. Вінніпег, 1992. Ч. 17/18;**
- 4. Гуменюк Н. Олена Левчанівська: таємниця № 43/3-37 // Нар. трибуна. 1995, 24 лют.;**
- 5. Левчанівська І. Далеке і близьке. Лц., 2000;**
- 6. Романів О., Федущак І. Західноукраїнська трагедія 1941. Л., 2002;**
- 7. Раєвич Т. Сенаторка Олена Левчанівська з Волині // Українки в історії. К., 2004;**
- 8. Левчанівська І. Сенаторка. Л.; Дубно; Лц., 2004.**

Бібліографічний опис:

Левчанівська Олена Карлівна / П. З. Гуцал // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53932>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).